# СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 99. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 29. квітня, 1926. VOL. XXXIV. N. 99. Jersey City, N. J., Thursday, April 29. 1926. THREE CENTS


## ПАЛАТА ПОСЛІВ РОБИТЬ ПЕРШИЙ КРОК ЗА ЗАОСТРЕННЄМ ПРОГИБІЦІЇ

ВАШИНҐТОН, 27. квітня. — По довгій і горячій дебаті палата послів ухвалила нині 196 голосами проти 4 приняти предложений департаментом скарбу проект закона про скріпленне виконування прогибіції, після якого прогибіційний уряд має бути перемінений в осібне бюро.

Прихильники прогибіції підчас дебати арґументували, що ся ухвала скоро покаже, чи закон Волстеда дасться перевести в життя, а тим самим приспішить закріпленне або зміну прогибіційного закона.

Декотрі конґресмени пробували додати до сего закона постанову про дозвіл виробу й продажі легкого пива, але сю поправку відкинено.

### СЕНАТ ПОТВЕРДЖУЄ ТРИ МЕЖИДЕРЖАВНІ ДОГОВОРИ ПРО ВОЄННІ ДОВГИ.

ВАШИНҐТОН, 27. квітня. — Сенат потвердив нині договори межи Злученими Державами а Латвією, Естонією та Румунією. Сі договори відносилися до сплати воєнних довгів.

Воєнні довги сих трох держав супроти Америки виносять 64 міліони 195 тисяч долярів.

### СТРАЙКОВИЙ КОМІТЕТ РОБИТЬ ВІЛЬНУ ДОРОГУ ҐУБЕРНАТОРОВИ.

ПАСЕЙК, Ню Джерзі, 27. квітня. — Щоби стейтовий ґубернатор Мур міг навязати переговори межи фабрикантами ткальняних виробів а 10,000 страйкарів сих фабрик, дотепершний провідник сього страйку Вайсборд заявив, що він буде стояти осторонь від усяких переговорів. З огляду на сю заяву страйкарі вижидають, щоби ґубернатор виповнив свою обіцянку.

Збори страйкарів у Ґарфілді зажадали від міського уряду усунення з поліційної служби заступників поліції, які заховувалися дико проти страйкарів.

### НАЙШЛИ ЗАТОПЛЕНУ ПІДВОДНУ ЛОДКУ.

НЮ ЛОНДОН, Конетикат, 27. квітня. — Нурці федеральної фльоти відкрили нарешті палубу підводної лодки „Ес-51", яка затонула ще минувшого вересня, зударившися з кораблем Ситі оф Ром.

### ДОГАДУЮТЬСЯ ЗАТОПЛЕННЯ КОРАБЛЯ.

НЮ ЙОРК, 27. квітня. — Підприємство Де Трансмарін Корпорейшен оф Порт Нюарк оповіщає, що воно стратило надію на поворот товарового корабля Садафко, котрий виїхав з того порту ще 13. марта зі залогою 28 мужа, і від того часу не давав про себе ніякої вістки. Підприємство припускає, що корабель затонув. Мав він на собі ладунку на пів міліона долярів.

### УДОСКОНАЛЕННЄ СПОСОБУ ОПЕРОВАННЯ ОЧНОГО БІЛЬМА.

БРАЙЕРКЛИФ МЕНОР, Ню Йорк, 27. квітня. — На зборах медиків гомеопатичної школи, що тепер тут відбуваються, виступив др. Вілієм Меклін з відчитом про свій винахід лічення сліпоти наслідком більма. Др. Меклін придумав інструмент, при помочи котрого без найменчої небезпеки здоймається очне більмо. Винахідник предложив зборам рухомі образки з одної такої своєї операції.

### ПІМСТА БАНДИТІВ НА ПРОКУРАТОРІ.

ШИКАҐО, Илинойс, 27. квітня. — На Вілієма Мексвиґина, 26-літного заступника стейтового прокуратора, відомого зі своєї безпощадности супроти бандитів, напали нині бандити, як він їхав автом, та віддавши до його авта коло сотки вистрілів з машинового кріса, вбили його на місци. З прокуратором погиб його товариш, а третий мущина відай теж помре. Виновників не зловлено.

### ПРИЙШЛА КОЗА ДО ВОЗА.

НЮ ЙОРК, 27. квітня. — Пані О. Белмонт, президентка Національної Жіночої Партії, дістала кілька днів тому назад листа від епископа Менинґа, в якому сей просив її о зложенне жертви на будову катедри св. Івана Хрестителя. У відповідь на сей лист пані Белмонт написала епископови довшого листа, в якому пригадує йому, якто він не дозволив її раз зорґанізувати добродійне товариство, мотивуючи свою заборону тим, що вона розвелася зі своїм мужом. Пані Белмонт пригадує тепер Менинґови, що вона все ще розвідка. На запити ґазет, що він скаже на сю заяву, епископ заявив, що він не має нічого до говорення.

### УКІНЧЕНИЙ СТУДЕНТ УНІВЕРСИТЕТУ РОЗБИШАКОЮ.

НЮ ЙОРК, 27. квітня. — Поліція арештувала тут нині Олександра Рілі Годжеса, 25-літного укінченого студента Канзаського університету, славного в свій час грача в бейзболі та боксера. Мав він брати участь у розбишацькім нападі на один реставрант. Як лишень у ґазетах появилася його фотографія, сейчас до поліції наспіли листи з обжалованнями проти Годжеса за другі напади по других місцевостях.

## НА ВЕЛИКОДНУ ПИСАНКУ

**ждe Рідна Школа в краю і кличе: „Велика Українська Громадо! В свято Відродження природи не забудь Народе про своє Відродження, не забудь про Рідну Школу".**

**Не забуваймо і на інвалідів, що потерпіли за українську справу і на політичних вязнів, що терплять далі і мучаться в польських тюрмах.**

**Всім їм вишлім Великодну Писанку, а свої жертви посилаймо через:**

**OBYEDNANYE, P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.**

### ПІСЛЯ ЗАВОРУШЕНЬ У КАРТЕРЕТІ.

КАРТЕРЕТ, Ню Джерзі, 27. квітня. — Муринське населеннє сього міста, прогнане бандою білих, обурених за вбийство двох білих громадкою Муринів, не вертає до міста. Нині відбулися похорони жертв. Похорони проминули без ніяких подій. Один муринський пастор заявляє, що він думає вертати до міста та відбудовувати спалену муринську церкву.

### АҐІТАЦІЯ ЗА ПРОГИБІЦІЄЮ.

МІЛВОКІ, Висконсин, 27. квітня. — Загально-краєва конвенція орґанізації „Янґ Вімен Кристшен Асосіейшен" ухвалила одноголосно резолюцію, протестуючу проти ослаблювання прогибіційного закона.

### УБИЙСТВО ЗА ПОДРУЖУ ЗРАДУ.

Дня 14. січня сього року в місті Портленді, в стейті Ореґоні, вбив Іван Бучек сокирою свою жінку Елисавету. Доконавши страшного вчинку, Бучек убрався в нову одіж, пішов до барбера, підголився, а відтак пішов на поліційну стацію та віддався в руки влади. На запит поліційного урядника, за що він убив свою жінку, він заявив, що за те, що вона заходила собі з другим мущиною. Се було й причиною сварок межи ними. Траґічного дня Бучек встав рано, але місто збиратися до праці, почав сварку з жінкою. Від сварки прийшло до бійки. Жінка з мітлою в руці мала кинутися до нього. Він вирвав мітлу з рук та кинув її в кут. Жінка мала схопити сокиру, і з сокирою кинутися на нього. Він вирвав сокиру і вдарив нею жінку так, що вбив на місци.

Дня 20. квітня відбулася перед стейтовою лавою присяжних суддів росправа Бучека. Судді признали його винуватим убийства першого степеня, а суддя Івенс видав вирок смерти через повішенне. Страченне визначено на 11. червня.

Іван Бучек приїхав до Портленду кілька літ тому назад із Шикаґо, в стейті Илинойс. Працював він у відливарні зеліза. На поліції подав він себе за угорського Поляка.

### ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА НА УКРАЇНІ.

В Харкові відбулася друга Всеукраїнська нарада в справі фізичної культури. Як відомо, при Всеукраїнському Центральному Виконавчому Комітеті істнує Вища Рада Фізичної Культури. З великим рефератом про працю тої останньої виступив на нараді секретар ВУЦВК-ту Буценко. З його реферату видно, що в 1925 р. було на Україні 1.151 спортових установ, що обєднували 81.240 членів. В тому числі жінки становили 39 проц. Крім того істнували окремо спортові гуртки по школах та піонірських орґанізаціях. Вони обєднували в собі 285 тисяч школярів. Разом нараховує Вища Рада Фізичної Культури кругло пів міліона членів. Буценко завзивав спортовців передівсім до участи в стрілецькому спорті. Заповів, що в ріжних місцевостях України скоро приступлять до будови великих стадіонів. В першу чергу розпічнеться будова стадіону в Харкові. В цьому році задумує ВРФК вислати свою футбалеву дружину до Рурщини. Попри то мають в тому роперемінити Вищу Раду Фізичної Культури у Всеукраїнську Раду Фізичної Культури.

### БОРОТЬБА З ТЮТЮНОМ І КАВОЮ.

Найвищий суд у Сараєві видав недавно розпорядок, яким забороняє курити та пити каву у всіх судових будинках Боснії та Герцеґовини. Не лише судді, але навіть публика не має змоги насолоджуватися смаком тютюну та кави. Бідні секретарки і „машинові" панни, які завзято курили та попивали чорну каву, втратять тепер одиноку приємність підчас урядування. Цей звичай істнує в Боснії та Герцеґовині ще від часів приналежности цих країн до Туреччини. Згаданий розпорядок схвилював усе населення, призвичаєне до обох наркотиків. Є загроза страйку. На вулицях були демонстрації з надписами: „Нехай живе нікотина — геть з президентом суду!"

### ВИРОДНИЙ БАТЬКО ПОВІСИВСЯ.

В селі Пикуловичах під Львовом тамошний 58-літний господар Михайло Довда повдовів і знасилував свою 20-літну доньку Анну. Дівчина була при надії і стала посміховиском для села. Всі підозрівали її, що вона буде мати дитину від парубка Миколи Фріднальда і голосно про це говорили в селі. Мама парубка Миколи здибала дівчину на дорозі і накинулася на неї з лайкою, що через неї сміються люди з її сина. Бідна дівчина попала в розпуку і оповіла страшну історію, як то її тато знасилував і що вона зайшла в тяж від тата. Коли Мих. Довда довідався, що люди знають про його звірський вчинок, пішов до стодоли і там повісився.

### ЛЕҐКИЙ ЗАРОБОК.

В Товмачі арештовано легкого панка Ржондзінського. Він ходив по хатах і вдаючи еміґраційного аґента, вербував робітників до Німеччини. Від тих, що зголосилися, брав по 50 золотих, нібито на кошти подорожі. Таким способом обдурив несовісний чоловік богато людей і то найбіднійших. З того наука: не слухати першого ліпшого пройдисвіта, а ґнати з хати!

### АРХЕОЛЬОҐІЧНІ РОЗКОПКИ НА УКРАНІ.

До радянських ґазет наспіли відомости з Вовчанська про те, що археольоґи відкрили в районі Салтова цілу низку підземних льохів, що походять на думку знавців з VI. або IX віку. Найдено цілу низку предметів домашнього вжитку, що походять з IX. віку і що остали по якомусь напівкочовому і напівосілому племени. Салтівські катакомби тягнуться на кілька верстов. Є в них камяні труни, в яких лежать людські скелети, украшені переважно бронзовими виробами. Наукова екскурсія почала великі дослідні роботи над докладним вивченням характеру культури того племени, що жило перед віками в цьому районі.

## МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ ФРАНЦІЇ З РИФАМИ ЗАПОВІДАЮТЬСЯ УСПІШНО

УДЙИДА, 27. квітня. — Властиві мирові переговори вже зачалися і будуть тревати по всякій правдоподібности цілий тиждень.

Французи посунули в останній хвилі свої війска до тих позицій на фронті, які для них особливо важні з стратеґічного згляду. Супроти того не домагаються вже вицофання Рифів на 7 клм. взад, через те відпадає одна з спірних точок переговорів.

Рифи готові визнати часовий і духовий авторитет султана та переконують Французів і Еспанців щоби відступили від того домагання, що відноситься до виселення Абд-ель-Кріма з краю Рифів.

Надіються, що мир буде заключений.

### ФРАНЦУЗИ НЕЗАДОВОЛЕНІ З СОВІТСЬКО-НІМЕЦЬКОГО СОЮЗА.

ПАРИЖ, 27. квітня. — Ціла преса дуже обширно обговорює совітсько-німецький договір та підносить, що він колідує з тими зобовязаннями, які перебере Німеччина, коли стане членом Ліґи Націй.

Найбільше почувають себе загроженими „епископи, шляхта і замки, які є заприязнені з Францією, а рівночасно і сусідами совітів" — так пише одна часопись і має тут на думці очевидно Польщу.

Французький уряд задержує умірковане становище.

### НОВІ ПОДАТКИ ВИКЛИКАЛИ ВЕЛИКЕ ОБУРЕННЄ В АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН, 27. квітня. — Міністер фінансів Черчіл проголосив проект нових податків.

Особливо обурилися всі на збільшений податок від перегонів. Проти цего податку протестували не тільки заводові спортсмени і бухмахери, але й епископи. Бухмахери підносили, що новий податок знищить леґальний бізнес і кине публику в руки покутних бухмахерів, які не будуть платити ніякого податку.

Епископи протестували проти цего податку, бо вважають ґру на коні як неморальну і шкідливу.

### ШПІОНАЖА В ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 27. квітня. — Один з французьких дневників грозить, що виявить факти що до пошириної шпіонажі в Франції, яку піддержують і оплачують комуністи.

Комуністи мають в армії своїх прихильників і через них дістають ріжні інформації, які опісля видають чужим державам.

### ЩЕ РАЗ ЗІЙДУТЬСЯ МАЙНЕРИ З ВЛАСТИТЕЛЯМИ КОПАЛЕНЬ.

ЛОНДОН, 27. квітня. — Премієр Болдвин конферував з майнерами, а потім з властителями копалень і довів до того, що обі сторони згодилися зійтись на спільну конференцію, яка відбудеться під головством Болдвіна.

Подають, що властителі склонні до деяких уступок що до урегульовання робітничої плати. Ходить їм головно о те, щоби вона була ріжна, пристосована до ріжнородних економічних обставин поодиноких дистриктів.

### ВЕЛИКІ ЗАБАВИ В КРАЇНІ ВІЧНИХ СНІГІВ.

КІНҐС-БЕЙ, Шпіцберґен, 27. квітня. — Минула неділя пройшла тут серед танців, музики і співу. Всі користали з недільного відпочинку.

Норвежський уряд прислав навіть „поліцію", щоби всьо було в порядку, бо деякі тубилці не дуже то задоволені з того гамору, якого нанесли тут любителі джезу і т. п.

### СВІТОВІ БАНКИРІ ВИРОБИЛИ ПЛЯН СПЛАТИ ВОЄННИХ ДОВГІВ І НІМЕЦЬКИХ РЕПАРАЦІЙ.

ЛОНДОН, 27. квітня. — Представники світових банкових домів виробили проект сплати воєнних довгів через видачу німецьких бондів на $3,000,000,000.

В той спосіб думають вони виминути ті всі небезпеки і тертя, які получені з квестією сплати довгів Америці та стяганнем репарацій з Німеччини.

### ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ МЕНШАЄ.

ЛОНДОН, 27. квітня. — Число безробітних виносило в Анґлії при кінці квітня 986,600. Від 1920 року спало те число отсе перший раз низше міліона.

### АРЕШТУВАЛИ АМЕРИКАНЦЯ ЗА КРИТИКУ ФАШИЗМУ.

РИМ, 27. квітня. — Заарештовано тут Джона Еббота з Бостону за те, що розмовляючи з своєю матірю і сестрою, критикував Муссоліного і фашистів.

Ту розмову підслухав їх провідник-фашист і доніс поліції, яка арештувала Еббота на підставі недавно виданого закона, який не дозволяє такої критики.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

| SUBSCRIPTION RATES: | | ПЕРЕДПЛАТА: | |
|---|---|---|---|
| Three cents a copy. | | Поодинокі число три центи. | |
| One year | $ 7.00 | На рік | $ 7.00 |
| Six months | $ 3.75 | На пів року | $ 3.75 |
| Three months | $ 2.00 | На три місяці | $ 2.00 |
| Foreign and Jersey City Rates: | | В Джерзі Сіті і Заграницею: | |
| One year | $10.00 | На рік | $10.00 |
| Six months | $ 5.00 | На пів року | $ 5.00 |
| Three months | $ 2.75 | На три місяці | $ 2.75 |

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

# В ПОЛЬЩІ КИПИТЬ

За рік прийде до нових виборів в Польщі. Польські партії вже заздалегідь приготовляються до тої події. Кожда з них хоче опанувати будучий сойм і ратувати Польщу по своїй власній рецепті.

При тій роботі замітне те, що всі партії не дуже то вірять в силу будучого польського сойму і готуються до державного замаху. Кожда з них хоче силою повалити другі партії і захопити владу в свої руки.

Що такий стан невиносимий, кождий то бачить і знає. Знають те й самі Поляки, а оправдують своє поступовання хиба тим, що вже гірше як є в Польщі не буде.

Найбільшу силу має в Польщі Пілсудскі, який опирається на армії, головно на простих жовнірах, які його обожають. За ним стоїть могуча стрілецька організація „Стшелец", що має так сильний вплив, що вважають її державою в державі.

Противниками Пілсудского є вшехполяки з Дмовскім і Ґрабскім на чолі. Вони заснували рівнож військову організацію „Армію спасення Польщі", головно для конкуренції і боротьби з Пілсудським.

Християнсько-суспільна партія, яка недавно зорганізувалася, має в своїх рядах духовенство і шляхту, головно великих земельних власників. Це партія монархістична, яка тепер серед польського безголовя набирає сили.

Великий вплив серед населення мають тепер в Польщі польські комуністи, бо їх попирають всі національні менцості, які найбільш з Польщі незадоволені.

Вже з того бачимо, що Польща сидить на дійснім вулькані. Вона ціла підмінована і то не ворожими елементами, але таки своїми власними. А коли до тих елементів додати 11,-000,000 поневолених Українців, Білорусинів, Литовців і Німців, а далі навіть і Жидів, то, бачимо в Польщі величезну армію, але таку, яка не буде мати охоти Польщу боронити, а яка хиба приспішить її конець.

Послідні відомости з Польщі вказують на те, що Польща готова не діждатися навіть других соймових виборів. Вона переживає тепер таку важку фінансову і внутрішню крізу, що її численні партії готові зробити їй самі конець скорше, заки хто другий над нею змилосердиться.

Нам Українцям нічого надіятися від Польщі. І то без огляду на те, чи прийдуть вибори чи ні, чи буде диктатором Пілсудскі чи королем князь Чарторийскі. Ми тільки можемо користати з евентуальних переворотів і старатися при тій нагоді вирвати свої землі з під Польщі раз на завсігди.

# ВЕСНЯНІ ВОЄННІ ХМАРИ

Як кождої весни, так і сеї, над Европою знова зависли воєнні хмари. В найріжнійших закутинах гуркоче грім, немовби віщуючи далеку бурю. Чи сповняться чорні віщування песимістів, чи ні, на всякий случай в Европі наступає тепер поважне пересуваннє сил. Найголовнійші факти зі сеї нової обстанови сцени ось такі:

Німеччина й Росія виробляють новий договір про арбітрацію своїх непорозумінь, якого значіннє для межинародного положення буде в повні відоме аж тоді, як буде оголошений публично текст сього договору. Німеччина заявляє, що вона має право робити такий договір з Росією, бо на се її дає право договір у Локарно. На тому самому становищи стоїть Англія, але проти сього стоїть Франція, Польща й Румунія, які бачуть у російсько-німецькому наближенню скріпленнє Росії на случай конфлікту межи Польщею й Румунією з одного, а Росією з другого боку. Франція виступає проти сього договору яко виступу проти Локарно.

Неменче важні події розіграються на Середземному морю. Там Туреччина мобілізує свою армію, кажучи, що Італія й Греція змовилися проти неї та готовляться до війни проти Туреччини. Що оба диктатори, грецький і італійський, хотілиби підрепарувати свою владу якимись заграничними здобутками та воєнними побідами, про се нема сумніву. Чи однак вони змовилися до спільної акції, як каже Туреччина, покищо певно не знати. Догадуватися про се каже недавна візита італійського диктатора Мусеоліні в Тріполі, де Італія хоче собі добувати більше території.

Одною частиною сего походу Італії в Африку є порозуміння межи Італією а Англією щодо поділу африканської держави Абисинії на дві сфери впливів: в одній мають розвивати свою торговлю Англія, без втручування зі сторони Італії, в другій те саме має робити Італія. Сей договір дуже діткнув Францію, яка через те й передовсім мала поспішитися робити угоду з арабськими повстанцями в Ріфі, щоби на случай непорозуміння з Італією не мати занятих рук.

Загалом Італія нині є головним терном у боці Франції. Муссоліні недавно заявив охоту стати на чолі славянсько-латинського бльоку, і він уже мав порозумітися з Югославією й з Румунією. Югославія мала шукати підпори зі сторони свого відвічного ворога, щоби мати поміч на случай, якби боротьба Сербів проти Хорватів дійшла до збройного вибуху. Румунії Муссоліні обіцяв піддержку в справі Бесарабії. Ся обіцянка ослабила польсько-румунську любов, а посередно підриває французький провід у Европі. Ще одним доказом сього ослаблення є те, що Польща робить договір з Австрією, стараючися в сей спосіб через Австрію підійти до угоди з Німеччиною Сі факти показують на зріст европейського замішання. Ціла Европа переміняється поволи в один Балкан, де малесенька іскорка може впасти на нагромаджений магазин вибухового пороху та спричинити всеевропейську катастрофу. Кожда держава дивиться на кожду другу зі зростаючим підозрінием. Ніхто не вірить нікому. В цілій Европі росте напруженнє, в якому навіть війна може вважатися спасеннем з невиносимих умов.

# З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

### ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

**Ювилейний концерт 30-літного істновання Українського Народного Союза.**

Ювилейна кампанія за приєднуваннем нових членів до Українського Народного Союза з приводу 30-літної річниці істнування Українського Народного Союза покінчилася тут в неділю, дня 25. квітня, врочистим ювилейним обходом.

Устроїли се свято відділи Українського Народного Союза з Филаделфії й околиці, а саме: Товариство Тараса Шевченка, від. 35.; Товариство Любов, від. 45.; Товариство Згода, від. 62.; Товариство Івана Франка, від. 83.; Братство Св. Володимира, від. 105.; Товариство Єдність, від. 163.; Братство Св. Ґеорґія, від. 239.; Товариство Мир, від. 324.; Братство Св. Василія, від. 339.; Товариство Зоря, від. 346.; Товариство Дмитра Вітовського, та Товариство Короля Данила. Сі товариства зорганізували ювилейний комітет, у котрий увійшли: гр. Іван Пеленський, яко голова, гр. Стефан Слободян, та гр. Михайло Рибак яко члени.

**Панахида.**

Ювилейне свято почалося врочистою панахидою по померших членах і členицях Українського Народного Союза, яку в катедральній українській католицькій церкві відправили оо. Степан Ващишин і Павло Процько.

**Святочний концерт.**

Зараз після панахиди учасники пішли до Українського Народного Дому при вулиці Франклин, де зараз почався святочний ювилейний концерт. Концерт отворив іменем концертового комітету його голова, гр. Іван Пеленський. Бесідник вказав на велику вагу свята. Свято показує на довголітну працю, великі заслуги й велику силу Українського Народного Союза. Союз зробив великі добродійства для українського еміґранта в Америці, з якими не може рівнятися ніяка друга орґанізація. Його праця в минувшині показує, що Союз буде істнувати в Америці навсегда.

Тепер гр. Теодор Грицей, головний предсідатель Українського Народного Союза, привитав учасників ювилейного концерту урочистим вступним словом:

Вельми Шановні Гості і Члени та Членкині У. Н. Союза!

Кожда держава, кождий культурний нарід, ріжні організації і поодинокі люди обходять ріжного рода ювилейні свята.

От Америка святкує сього року 150-літну річницю державної незалежности, а се торжество буде получене навіть з величавою виставою, яка відбудеться в нашім місті в Филаделфії.

А ми, Українці чи не святкуємо свята державної незалежности в память І. падолиста, 1918 року, або Свята Злуки в память 22. січня 1919 року. Або чи ми не святкуємо уродин та смерти наших великих писателів як: Тараса Шевченка, Маркіяна Шашкевича, Івана Франка і других.

А нині святкуємо знова ювилей 30-літного істновання У. Н. Союза — нашої найстаршої української народної організації в Америці. І мені як предсідателеви тогож У. Н. С. припала та честь привитати Вас Шановні Гості і Члени та Членкині від імени нашої Орґанізації і Головного Уряду У. Н. Союза.

Відділи У. Н. Союза, які іствують в Филаделфії, постановили особливо святочно відсвяткувати то торжество, бо сама Филаделфія належить до того стейту котрий був колискою У. Н. Союза.

Теперішний У. Н. Союз зістав заснований в місті Шамокін, Па., дня 22. лютого 1894 року, а стейт Пенсилванія має нині найбільше членів бо около 7 тисяч старших а 4 тисячі дітей.

Не буду тут розповідати історії У. Н. С. бо вона всім знана. Піднесу тільки деякі важні моменти. До конвенції в Бофало, себто до року 1914 У. Н. С. звався Малоруський Народний Союз. На згаданій конвенції змінено назву на Український Народний Союз і на тій самій конвенції змінено плаченнє вкладок після літ. До липня 1925 р. плачено посмертне після табельки від 100 дол. до $2000.

На послідній Конвенції в Рачестер в 1925 році підвисшено посмертне до $3000 а для дітей до $400, та установлено також три нові полиси: першу з вкладками до 70 року життя так звану, „Old age policy", другу з вкладками платними протягом 20 літ, так звану „20 years paid up policy", трету з вкладками платними протягом 20 літ а посмертне платне за життя або так звану „20 years endowment policy".

Український Народний Союз має тепер около 30 тисяч членів і півтора міліона маєтку. Такою організацією члени і членкині повинні гордитися а рівнож і ціла українська еміґрація, бо У. Н. Союз є загально народною організацією і добром цілого українського народа.

Асекурація є великим добром для кождої людини. Добра асекурація є навіть лучша як складаннє грошей в банку. А асекурація в У. Н. Союзі є доброю і певною асекурацією.

Так, У. Н. Союз є сильною асекураційною організацією. Попри це, є він ще так само сильною загально народною інституцією. Через те ми всі без ріжниці повинні його попирати зі всіх сил і всеї душі, бо тільки в організації сила, бо тільки тоді здобудемо славу і повагу в світі, коли будемо добре зорганізовані. Як сильні і зорганізовані зможемо скорше скинути з себе ярмо, відбити у ворогів загарбані українські землі та стати правдивими господарями на Вільній і Незалежній, Соборній Україні.

Реферат про Український Народний Союз виголосив гр. Омелян Ревюк. Трийцять кілька літ тому назад прийшли в Америку перші українські іміґранти. Українські селяни, що звикли працювати на врожайних українських землях, зайшли в американські майни і фабрики. Скоро впали перші українські жертви американського промислу. Появилися на вулицях українські сироти і вдови. Полишені державними урядами на ласку й неласку, іміґранти скоро побачили, що одинокий ратунок у власній організації. В місті Шамокін повстає перше українське запомогове товариство. З сього товариства з часом повстав союз місцевих товариств, а згодом Український Народний Союз. З маленького місцевого товариства виріс великан, що нині обіймає 377 відділів у 23 стейтах Америки.

Спершу добродійства сеї організації були невеликі. З часом запомога росла й росла, поки не дійшло до того, що член може забезпечитися на 3,000 долярів. На послідній конвенції заведено 3 нові обезпечення, зовсім на взорець американських обезпечень. Український Народний Союз має теж власний діточий департамент, де обезпечує діти членів. Він збирається до виставлення власного сиротинця для дітий і старих членів. Се великі завдання, які вимагають великої праці, але уряд і члени У. Н. Союза беруться до сих тяжких завдань з великою вірою в свої сили. Се довіря дає їм історія Українського Народного Союза та великі добутки, які члени своєю працею осягнули.

Попри матеріяльне забезпечення членів Український Народний Союз робив ще велику національну працю, не лишень збираючи жертви на допомогу старому краєви, але й даючи їм своїми відділами нагоду організуватися, розвязувати наріжнійші питання, приєднувати людий, розвивати свої організаторські здібности, словом розвиватися національно. Сим Український Народний Союз сповнив велику службу для розвою нашого народа та наближив його до ідеалу самостійного національного життя.

**Музично-вокальна частина свята.**

З артистичного боку було свято зааранжоване як найкраще. Велика заслуга в тім належиться в першій мірі артистичній трійці, себто п. Квітка та п-ам Павловському і Світлову, як гостям з Ню Йорку.

П. Павловського мала нагоду филаделфійська публика чути вже декілька разів, других почула вперве.

Всі соля, дуети та терцети пройшли чудово. Публика прямо не хотіла розпрощатися з співаками та з їх чудовими голосами.

Ми не тільки мали нагоду почути першоклясних артистів, але й добірну своєрідну програму, яка складалася з деяких перлин наших найкращих композиторів.

При тім можна тільки висказати попри признаннє для наших артистів наше щире побажаннє, щоби й инші наші національні свята обходили наші люди в Америці в той спосіб, щоб дали змогу старому і молодому поколінню почути правдивий чар української пісні. Наші артисти надаються до поширення цеї пісні як найкраще. Сегоднішне свято переконало нас в тім цілковито.

Акомпаніямент важна річ при артистичнім виконанню. Спочивав він тим разом в руках дуже талановитої пяністки п. Віри Стеткевич, яка є учителькою в Музичній Консерваторії Е. Бента в Ню Бронсвик, Н. Дж.

Пяно сольо відограла відома филаделфійському громадянству симпатична пяністка п. Катруся Росолович.

Всі пані обдарено гарними китицями квітів. Вони їх дійсно заслужили.

П. Ф. Дубас відограв скрипкове сольо. Сей молодий адепт має пішуно велику будучність перед собою.

Музикально-вокальні продукції переплітали промови та роздачі нагород. В той спосіб уріжнороднили цілу програму свята.

**Роздача нагород.**

Важною частиною обходу була роздача ювилейних нагород. Проводили роздачею в імени головного уряду Українського Народного Союза гр. Семен Ядловський і гр. Теодор Грицей. Перший у своїй промові звернув увагу на ті часи, коли він став в перше його урядником, 18 літ тому назад. Український Народний Союз мав тоді діловодства кілька книжок, які він переносив у простиралі або маленькій валізці. Льокаль Союза се був кут у приватній комнаті. З таких початків стала розвиватися та величезна сила, якою ми нині хвалимося й гордимося. Ось через що треба з одної сторони піднести заслуги піонірів, які поклали головні заслуги коло заснования Союза, а з котрих немало є в Филаделфії, як: Росолович, Поляк, Демків, Хмелик, Матолич, Сорока Іван ст., Шурґот, Шагала й инші. З другої сторони треба піднести заслуги членів, які недавно причинилися до розвою Союза, головно підчас ювилейної кампанії. Для сих Союз визначив нагороди, відповідно до їх заслуг в приєднуванню членів. Річ ясна, що сі заслуги не все дається докладно означити, і тому відзначеннем якогонебудь свого члена може гордитися звичайно цілий відділ і всі його члени, бо часто відзначеному членови другі помагали приєднувати нових членів до організації. Найкращим відзначеннем для нас усіх є таки те, що мимо тяжких умов, проти завзятої опозиції, ми потрафили виставити для своєї творчости такий великий національний памятник, таку силу зорганізованих членів і таку маєткову могучість.

По закінченню концерту значне число учасників зійшло до другої салі дому на святочну вечеру. Тут гр. Іван Пеленський в імени ювилейного комітету запропонував на „тостместера" гр. Омеляна Ревюка. Зібрані гості приняли пропозицію. Забрали тепер слово старі піоніри Українського Народного Союза, як гр. Еміль Шурґот, В. Матолич, М. Росолович, з котрих кождий пригадував давну минувшину Українського Народного Союза, його слабі початки, великі трудности піонірів, страшні упередження наших іміґрантів, надлюдські зусилля перших борців. Згадували неодного помершого, а заслуженого члена. Згадували неодного живучого члена, який заслужився поза ювилейною кампанією, і ювилейної нагороди не дістав. Гр. Матолич викликав справдішний запал, коли заявив, що він уже дістав два рази ювилейні нагороди за свої заслуги у Филаделфії і сподіється дістати ще одну за зорганізованнє нового відділу в Милвилі, Ню Джерзі.

В імени Преосв. епископа Богачевського зібраних привитав о. Ващишин, і в своїй широко закроєній промові змальовував темні сірі вигляди української іміґрації в Америці під національним зглядом та вказував на потребу організації, яка одиноко нас може виратувати з майже безвиглядного становища. В імени української филаделфійської католицької парохії витав зібраних о. Процько.

Гр. Теодор Грицей, головний предсідатель Українського Народного Союза, подякував усім присутним за їх праці коло звеличання ювилею, підняв тоаст на кращий розвій У. Н. Союза, та почав український національний гимн, яким і закінчено се свято, яке довго лишиться в памяти всіх учасників та буде їх загрівати до дальшої праці на честь і славу Українського Народного Союза та всего українського народа, на чужині і в старому краю.



# ОРГАНІЗАЦІЙНА ПЕРЕПИСКА.

### В СПРАВІ „ЗАПИСУ ПОСМЕРТНОГО" ВЗГЛЯДНО НАЗНАЧУВАННЯ ПОСМЕРТНОГО.

Богато членів а й відділових урядників легковажить справу „запису посмертного" взглядно означення кілько і кому виплатити з суми обезпечення на случай смерти члена. З того опісля виходять трудности так для головної канцелярії як і урядників відділових а також і для спадкоємців.

Розпорядженне виплати суми обезпечення або після нашої термінольогії „запис посмертного" є найважнійшим актом, наложення на організацію зобовязання. Воно мусить бути зроблене формально і леґально аби було можливе до приняття і виконання.

Статут Українського Народного Союза дозволяє записати на кошта похоронні найвисше суму $300. Кождий член на сю ціль то є на кошта похоронні, повинен призначити відповідну суму без огляду чи має тут в Америці родину або ні, бо суму призначену на похоронні кошта виплачується найскорше і на руки того, хто похороном занимається. Коли член в Америці не має родини та назначує своїми спадкоємцями родину замешкалу в старім краю, то він не повинен забувати призначити що найменче признану статутом суму $300 на кошта похоронні, аби по смерти не став тягарем відділови. Се дуже часто забувають самі відділові урядники і аж по смерти такого члена бачать свій блуд якого вже направити не можна. При вступі члена приймають запис якої небудь малої суми на кошта похоронні, а решту родині в старім краю а коли член помре і відділ мусить займатися його похороном то аж тоді підносить крик, що замало гроший на похорон. В такім случаю гол. каса не може виплатити більше як на ту ціль було призначено і відділ мусить заряджувати складку між членами і чужими або відречися послідної прислуги членови. Статут дозволяє записати суму $500 для відділу в тім розумінню, що за тую суму відділ члена поховає і о скільки вистарчить тої суми поставить помершому членови памятник на гробі. З сього повинни користати передовсім ті члени, що в Америці родини не мають, щоби тим занялася.

Наколи хтось не має зовсім близької родини ні тут, ні в старім краю, то такі можуть решту свого посмертного з суми обезпечення записати на фонд запомоговий У. Н. Союза з якого платиться запомоги калікам і невилічимо хорим членам У. Н. Союза, однак не висше як суму $500. На жадні інші інституції або гуманітарні цілі тут чи в старім краю записувати цілої або части суми обезпечення не можна.

Взагалі записувати можна в першій мірі на родину по крови, відтак на осіб котрих утриманнє залежне від спадкодавця, відтак на відділ найвисше суму $500 коли нема тут близької родини і спадкоємців а коли-б ще оставало то й на фонд запомоговий У. Н. Союза не висше $500 а не інакше.

Відділові урядники повинні допильнувати, щоби запис посмертного був зроблений як слід, бо по смерти члена коректувати його вже запізно.

Часто трафляється, що хтось вступає самотним а оженившися забуває зробити зміну своїх спадкоємців. В разі його смерти жена має право тільки до половини суми його обезпечен-

ня а друга половина лишається на діти а если дітий нема то на тих спадкоємців які були назначені членом в оригінали. Кождий член має право кождої хвилі запис свого посмертного змінити після власної волі. Однак се мусить бути зроблено в приписаній статутом формі а не інакше. Всякі устні переказн або й письменне зроблені тестаменти не мають вартости. Запис суми обезпечення тільки такий є важний для організації, який є зроблений в присутности відділового уряду і на відповіднім організацийнім друку-формулярі. О тім повинні памятати так члени як і відділові урядники.

Буває, що член поділить суму свого обезпечення жиючій родині назначуючи виразно для кождого якусь суму, а то жінці і кождій жиючій дитині. Після того йому більше дітий прибуде а він зміни не робить бо думає, що всі його діти однакі тож рівні права мають. Тим часом се неправда, бо право мають тільки ті, на котрих виразно було записано. О тім також кождий член повинен памятати.

Много членів часто запис суми свого обезпечення зміняють після потреби а й непотрібно. Є такі члени, що посварившися з жінкою переписують все дітям а погодившися з жінкою знов переписують цілу суму для неї. Однак є велике число членів, що по кільканайцять літ, від часу вступлення, запису посмертного не зміняли хоч їм спадкоємців прибуло або оригінальні повмирали. Для того кождий член повинен тепер провірити в відділового секретаря, як його посмертне є записане і відповідно до потреби його з м і н и т и.

Користайте з надходячої пори літнього застою в організацийній роботі, впорядкуйте наші зобовязання взглядом власних родин і організації, бо з легковажности і занедбання справи запису посмертного є найбільше труду і клопотів, так для родин членів, як і для головної канцелярії У. Н. Союза.



## ТАЙНА СВІТЛА.

Світло!... Що це таке? Стрічаємося з ним кожен час і на кожному кроці, а важко булоб нам відповісти на поставлене питання. Бо як дивно воно не звучить, то світло — те світло, що розяснює всяку, хочби й найгустіщу темряву, те світло само потребує розяснення. В чому-ж річ? В тому саме, що усім цікаво, як воно повстає. Багато вчених намагалося вже пояснити цю „темну справу" а всі їхні пояснення опрокидували пізнійші досвіди.

Нютон, відомий вчений, був тої думки, що горіючі матерії висилають дрібосенькі тільця, які дістаються до нашого ока і там викликають враження світла. Але вже не багато після того показалося, що то фальшива думка. Другий вчений навчав своїх сучасників, що світло то є дрогання дуже делікатної і без найменшої ваги матерії, званої етером, що виповняє всесвітній простір. В такому разі насувалося питання: в який спосіб горіючі тіла спричинюють ті дрогання. Це питання вирішено щойно тоді, як викрито, що кожний атом (найдрібніща частина якого небудь тіла) є сам для себе цілим світом, в якім невимовно маленькі тільця, звані електронами, кружать з величезною швидкістю довкола осередка атому. Однакож всі пояснення на тій основі все таки мали в собі щось неясного.

В останніх часах виступив з новим поясненням тої справи данський вчений Нільс Бор. Його пояснення просто дивує своєю простотою. Він каже: електрони відбувають в атомі дороги довкола осередка атому в виді кол ріжної величини. Чим більше таке коло дороги, тим більша і енерґія, яку зуживають осередок атому і електрон, щоби цей рух виконати. Коли трапиться, що такий електрон, що відбуває дорогу по великім колі, зіскочить в бік та стане кружити по меншім колі, то енергії, якої він перше потребував, тепер за багато і вона лишається. Ця решта енергії і спричинює дрожання етеру а також і викликує світло. В такому разі тайна світла замкнена в атомі горіючого тіла.

ПОЗІР! CURTIS BAY, MD.!

БР. СВ. ПЕТРА І ПАВЛА, відділ 81. У. Н. Союза

— устроює —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В ПОНЕДІЛОК, 3-ГО МАЯ 1926

В ПОЛЬСЬКІМ ДОМІ

при Fairview Евні і Filbert улиці.

Початок балю 7.30 вечером.

Вступ 35 центів.

Проситься всіх громадян з Кортіс Бей і з дооколичних місцевостий о численну участь. За добру забаву ручить

99 Комітет.

## МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Бр. Пресвят. Тройці, від. 203, повідомляє отсим всіх своїх членів і членниць місцевих і позамісцевих, що черговий місячний мітінґ, який мав відбутись в суботу, дня 1-го мая с. р., з причини Свят Великодних, відбудесь по святах в суботу, дня 8. мая с. р. о годині 8-ій вечером, в гали церковній, 162 Норт 5-та ул. Будесь принимати до братства після статута а до У. Н. Союза без вступного. Всіх членів братства взиваєсь до вирівнання залеглостий; в противнім случаю будуть суспендовані з братства і У. Н. С. — М. Шипот, пр.; В. Яськевич, секр.

САВТ БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Бр. св. О. Николая, від. 293, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що місячні збори братства, припадаючі в неділю, дня 2. мая с. р., з причини Свят Великодних, відбудуться в неділю, дня 9-го мая с. р. о годині 11. перед полуднем, в гали ч. 157 — 18-та ул. На зборах будемо принимати в члени братства і до У. Н. С. без вступного. — С. Нигрич, предс.; Гр. Чоподайло, секр.



## ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЯКІ ХОЧУТЬ СТАТИ СИТИЗЕНАМИ.

Укр. Ам. Демокр. Клюб в Джерзи Сіти, Н. Дж., розпочав від 21. квітня 1926 р. Курс Горожанський для Українців нашої громади. Лекції відбуваються кождої середи вечером від 7.30 до 9.30 в церковній гали при Sussex і Greene St. Виклади відбуваються в англійській і українській мові. Вступ вільний для кождого і кождої, член чи не член, хто бажає вибрати ситизенські папери. Слідуюча лекція відбудесь в середу, дня 28. квітня с. р. Приходіть громадно. 98-9

Гр. Криницький, рек. секр.



Ол. Галичанка.

# СТРАСТНИЙ ЧЕТВЕР

(Оповідання вояка).

Гей мав я раз в життю страстний ч е т в е р, що аж мені голова від нього побіліла... Знаєте, не одно страшне у війні бачилося, переживало. Був я у Сербії, Чорногорі, на італійському фронті, багато бачив такого, що й сказати трудно, але найстрашнійшу хвилю для мене пережив я — таки на нашій землі, у Карпатах.

Це було в часі відвороту перед Москалями. Потратили голови мужва й старшини. Наша сотня спішила на поміч більшому відділови в горах. Ми гнали майже без відпочинку як ніч так день, щоб зайти з заду неприятеля. Аж тут в одному селі стрінули ми частину, що як раз утікала з гір, бо дорогу заступив вже Москаль. Ми злучилися разом, й старшина рішила перебратися з нами на Угорщину.

Отже у цій новій, здесяткованій, здеморалізованій постійними неудачами сотні, був один молодий, ще добре й не „абрихтований" жовнір, що як розповідали його товариші, вже два рази пробував утікати. Покарали його раз і другий, а далі заповіли: за третім разом без суду буде розстріляний.

Це був нужденний, бідолашний Мазур, якого батьки зайшли на нашу землю десь з під Кракова й служили у одному подільському дворі. В инший час, до війська таку бідоту й не принялиби — але тепер уступаючи забрали з собою хто тільки в літах був. Замішавшися якимось дивом у той вир, що майже всю нашу землю тоді був захопив, — мусів котитися стрімголов камінь потручений з гори чиєюсь рукою...

Взяли ми його межи себе. Вговорюємо, заспокоюємо. От кажемо, леда день, дібємося до кадри, тоді замельдується до шпиталю, з відти вже й легше віпустку дістати. Мати терпцю трохи. А втікаючи — певна смерть. Від роздратованих поразками старшин — не надіятися пардону.

Він слухав, але що в нього на думці, трудно було пізнати. Говорив мало, не приставав з ніким, ще хіба найбільше зі мною — бо ми були наче краяни, — колись я знав Краків, умів тамтешною простою мовою говорити.

Мав я на нього око. Куди не рушуся, а все в мене думка: а де наш Юзко? (так звали Мазура).

Якийсь час отак велося. Здавалося хлопець привик, поголився з долею. На око навіть повеселів, нераз і засміється над нашою гіркою долею.

Одного дня, як ми вже трохи віддалилися від переслідуючого нас гуку пушок, розложились в лісі на довший спочинок. Розставили край лісу стежі, вояки поскладали кріси, кухарі розложили ватру, варять обід. Так тихо, спокійно майже весело. Зелень скрізь. Там за нами лишилися чорні, пориті кулями поля, снігом побілені, а ту весна: зеленіють ялиці, мохи, попід високі дерева стелиться вічно зелений барвінок. Я змучений усів під ялицею. Спочиваю, дивлюся на довгу ясну сонішну смугу, що пробивається крізь зелені віти ялиці, й кладеться золотом на кільчасті ялівці — й думками лину у наше село. Цеж Великдень надходить. Сьогодні страстний четвер. Що там діється у нас дома? Які страстні дороги переходить наше село? Гей, щоб хоть подивитися, хотьби на цю одну днину, щоб разом „Христос воскрес" заспівати.

— Ану хлопці! хворосту до ватри!— крикнув нараз десь за моїми плечима кухар.

Я зірвався. Відрухово оглянувся кругом.

— Гей, Юзку, по тріски! — кличу хлопця.

Але Юзка нема. Розглянув цю й ту купку жовнірів, питаю — нема.

Гукаю: Юзек! гей Юзек!

Я занепокоївся. Кличу, шукаю. Вибіг аж на полянку, де розтаборилася старшина.

Аж бачу, від сторони дороги, веде двох Мадярів під штиком, розоруженого Юзка.

Він блідий, спустив очи в землю.

З уст до уст пішов шепт по таборі: Мазура зловили...

Тихо стало в гамірному товаристві. Всі ждуть що старшина рішить.

Не знаю хто й кому перший шепнув:

— Розстріляти!

Не знаю, як воно водиться звичайно. Може є які суди, може відбувається це десь оподалік, на відлюдному місці? Тут на все те часу не було. Зловили впертого дезертира, що намагався утечи ще й в сторону заняту неприятелем, заповіджено було заздалегідь, що жде його в такому випадку — отже для приміру постановлено його розстріляти і то таки зараз на місці...

І як це дивно. От тепер, у мирному часі жовняри мало не щодня виконують деякі егзекуції, з легким серцем, а може й охотою перебирають на себе ролю катів — а от тоді нам, посеред цих воєнних страхіть на думку, що прийдеться розстріляти чоловіка похилилися голови, наче під обухом. Жовняри поставали й тихо мов при мерці перешіптувалися.

Він стояв з боку під вартою, коли між тим команда вибрала трохи ширше місце, покликала кільканайцять вояків, між ними й мене і поставила в ряд. Він мав станути кількадесять кроків перед нами, під сосною, що росла осібняком.

В голосній перед хвилею сотні стало так тихо, що чути було кождий рух лопаток, якими копали яму десь за корчами...

Як я станув у цьому нещасному ряду з крісом в руках, мене зразу наче підкосило. Мороз перебігав тілом, зуби дзвонили.

Ще доки його не бачив, старався себе заспокоїти. Кажу собі: жовнір не свій пан, най цей гріх йде на чужу душу. Але як побачив я як його вели, як ноги під ним вгиналися, так що його мусіли майже нести, його бліде, викривлене не людським жахом обличче, як папір білі вуха, а над усе як я почув той якийсь звірячий, дивний крик, писк, що виривався із його грудий — я зрозумів одно: стріляти оттак у цього нещасного безборонного чоловіка — не буду ні защо.

Але що мені робити? Супротивитись не смій. У війську не просять, а наказують. Випроситися нема ніякої надії, остро заповіджено: хто стрілить в воздух або зовсім не вистрілить — стане на тому самому місці під сосною. — Великий, твердий неподаримий мус, станув передімною — а вихід із нього був один — як не йому, то собі пустити кульку в груди. І від цеї думки, стало мені наче легше. Мені здавалося, що нагло почув я в руці ключ від того залізного обруча, що нестерпно стискав мою голову, серце, груди. Вже майже спокійно, наче-б це не о моє життя ходило, я скрито спробував де легше стріляти,— в голову чи груди? Незручно одно й друге, — тут нагадав я собі, що в кишені у мене маленький револьвер, подарований мені за прислугу важко раненим старшиною. От є рятунок. Намацавши його в кишені, й нагадавши, що він набитий — я зовсім заспокоївся. Відвернув голову від того нещасного й якось так наче забув що тут діється. Мені нагадалося як то у нас одного разу горіла стайня й ми з батьком на силу витягали з неї коня за уздечку. Він так само трусився й іржав як отсей там, малий. Я здрігнувся й спустив очі в долину, а трава нагадала мені як то ми з моєю Оленкою згрібали сіно у літі — а опісля і той день як ми на возах, вимощених сіном виїздили на війну. Оленка дивилася мовчки, великими очима — а от сестра Анна кричала, мов божевільна, кидалася перед коні... І це все ставало перед моїми очима нагло одно по другому. Якби хтось перед очима своєї душі перекидав картини мойого життя так тільки: фа, фа, фа — й вже зникло.

Вирвав мене з цього стану якийсь чудно змінений голос команди: „Крок вперед! Позір!"

Я підвів очі, побачив дерево з привязаною до нього зівялою постаттю — і місто зробити крок вперед — я подався взад, кріс став важкий наче олово й випав мені з рук. Перед очима стало чорно, ноги угнулися й мені здавалося, що я западаюся десь у безвісти. Я стратив память. Не знаю чи довго воно трівало чи коротко й що зі мною діялося. Спамятався під деревом на землі як товариші зливали мене водою.

— Стефане, а тобі що? Вставайся! Отто вояк! — лаяв мене мій найліпший друг Микола.— Вставай! і то скоро! Рушаємо дальше. Утікаймо з цього чортівського лісу. До усеї нашої біди, ще нам тільки цього треба було...

Я встав. Трохи заточувався, але по хвилі пішов з другими як-би й нічого, не оглядаючися на це місце, де нещасного Юзка під кущами закопали.

Лісами, горами йшли ще два дні. В кінці під неділю опинилися між людьми в селі. В перве від довшого часу спали під дахом. На Великдень я умився, виймив гребінь, став перед зеркалом чесатися. Дивлюся й сам себе не пізнаю. Моя чуприна за тих кілька днів зовсім посивіла.

# МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

**за місяць март 1926 р.**

## НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Лорчак Олена.
В. 3. Шубяк Іван, Шубяк Катерина.
В. 7. Рось Марія.
В. 10. Блащак Марія.
В. 14. Пшеничняк Василь, Почтар Проаіп.
В. 21. Ґрех Стефан.
В. 22. Мисик Василь.
В. 26. Парколаб Марія, Борис Розалія.
В. 27. Прищляк Іван.
В. 28. Лещик Олекса.
В. 34. Камінський Іван.
В. 36. Мацковська Анна, Барнас Анна.
В. 44. Олекса Марія.
В. 45. Ґаламаґа Катерина, Мельник Петро.
В. 63. Зубик Юлія.
В. 67. Мартинюк Анна.
В. 68. Синко Василь.
В. 69. Василишин Марія.
В. 74. Куляк Артим.
В. 75. Зданкевич Марія.
В. 78. Данильчук Семен, Виняр Іван.
В. 82. Саміло Григорій, Шелц Войцех, Пославський Микола.
В. 86. Сембрат Юрій, Саламаха Павло, Гавриляк Дмитро.
В. 87. Окаль Вас., Окаль Михайло.
В. 90. Пукиса Олекса, Палко Анастасія, Бандерич Андрій.
В. 91. Шак Катерина.
В. 94. Муляр Михайло.
В. 102. Мацула Микола, Іващишин Павло, Фóремна Текля, Хміль Анна.
В. 103. Долгунь Олекса.
В. 104. Поборчак Катерина.
В. 109. Олександер Валерія І.
В. 112. Драган Анастазія, Савчин Марія, Нечипор Юлія, Липяи Анастазія, Лазуко Олена.
В. 122. Швед Михайло, Пашковський Іван.
В. 143. Яцишин Григорій, Витник Григорій, Яцишин Катерина.
В. 145. Назарук Пилип.
В. 147. Паньчишин Елисавета, Соджак Михайло, Чорна Марія, Надбережний Іван, Саврук Федор, Саврук Катерина, Цебенко Параскевія, Соджак Танька.
В. 154. Квятковська Ева.
В. 155. Ґрубізна Марія, Чабрак Михайло, Проць Анастазія, Савка Домініка.
В. 161. Халінський Максим.
В. 167. Зьонкевич Юлія.
В. 175. Зітка Йосиф.
В. 178. Мигаль Петро, Петрик Йосиф.
В. 182. Терпко Антін, Рапак Микола.
В. 185. Свидорович Данило.
В. 193. Трач Теодор, Олива Михайло.
В. 204. Демкович Олекса.
В. 206 Шмокалюк Юліян, Липка Константин, Гладик Микола.
В. 207. Гудима Василь.
В. 209. Сірічак Іван.
В. 216. Вишновська Анна.
В. 217. Росоловський Семко, Плекан Марія, Барнас Дмитро, Півторак Марія, Грожек Іван, Дребіт Михайло, Захарко Варвара, Паращук Йосиф.
В. 221. Швець Мих., Шиян Андрій.
В. 224. Яремко Анна.
В. 229. Великічоловік Григорій, Смалиниць Андрій, Бойко Анна.
В. 230. Бончук Йосиф.
В. 231. Гавран Григорій, Піхоцький Василь.
В. 232. Трубалис Микола.
В. 238. Давискиба Микола.
В. 239. Занчук Катерина, Ільницький Олекса.
В. 242. Криба Марія.
В. 245. Велика Анна.
В. 252. Андроник Іван, Андроник Анна, Маруняк Юрій.
В. 253. Дух Іван, Наогальник Марія, Щербій Микола, Зварич Василь.
В. 254. Савяк Домінія.
В. 266. Бодак Григорій.
В. 276. Кушінґ Анна, Цапович Панько, Лунець Михайло.
В. 282. Маринюк Гнат, Маринюк Марія.
В. 288. Малговська Марія.
В. 289. Язловський Михайло.
В. 292. Лобур Петро, Бандровська Катерина.
В. 293. Бандровський Іван, Орищин Іван, Дачинський Стефан, Ставничний Петро.
В. 294. Сеґіла Семко.
В. 296. Марійка Михайло, Калиновська Марія.
В. 308. Бучок Василь, Венґір Марія.
В. 325. Крук Андрій, Клим Константин.
В. 326. Слюсар Петро.
В. 330. Різник Стефан.
В. 333. Боберський Михайло, Салтиша Іван, Карабанич Анна, Сигин Дмитро, Левицький Василь.
В. 334. Сеник Марія, Литвак Марія.
В. 345. Чучман Марія.
В. 349. Мартинчук Анна, Мартинчук Леон.
В. 353. Пилипчук Марія.
В. 356. Нановський Микола, Ґудз Йосиф, Лесик Геронім, Курцеба Ева, Павлучкович Василь, Павлучкович Ева, Тренич Трофим, Хомин Василь, Хомин Параска, Німець Теодор, Карпяк Панько, Карпяк Агафія, Хомин Анна.
В. 358. Луців Марія, Цицик Зофія, Кіч Марія, Сибак Ева, Ґрисак Анна, Дудів Розалія, Гасичак Марія.
В. 363. Ґофран Іван.
В. 364. Данилович Ксеня, Занко Анастазія, Самсон Маґдалина, Пікула Микола, Пікула Мелянія.
М. 367. Лиско Павло.
В. 385. Візник Василь.
В. 388. Коваль Марія, Совінський Іван, Равлик Анна, Коваль Юлія.
В. 396. Драґун Теодор.
В. 400 Міцкевич Михайло.

## ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 20. Бойко Яків, Цюпер Петро, Чупа Михайло, Ґерман Григорій, Білоус Атаназій, Качмарський Петро, Ґевко Микола, Глива Теодор, Ґевко Марія, Крук Микола.
В. 31. о. Скроцький М. Ярослав, Скроцька З. Марія.
В. 45 Карнав Іван, Карнав Татіяна.
В. 56. Куляґа Олекса.
В. 66. Місерак Йосафат.
В. 70. Козар Михайло.
В. 76. Сухий Іван.
В. 78. Котляр Теодор.
В. 85. Калин Дмитро, Костюк Микола, Мадай Василь, Мадай Марія, Петрак Володимир.
В. 95. Сеник Микола.
В. 100. Ківака Григорій.
В. 104. Савчак Андрій.
В. 107. Федаш Микола, Сербан Іван.
В. 112. Мещишин Текля.
В. 117. Боднар Петро.
В. 122. Подворний Кароль, Теренюк Максим.
В. 134. Войнар Анна.
В. 170. Милянович Марія, Милянович Стефан.
В. 177. Щепанський Василь.
В. 206. Веселюк Михайло, Веселюк Анна.
В. 219. Благий Іван, Блаґа Марія.
В. 229. Раджерз Йосиф, Раджерз Анна.
В. 235. Дідур Іван.
В. 246. Малішевський Юрій.
В. 266. Горихун Лев.
В. 276. Тер Михайло, Тер Ева, Білас Григорій, Федорко Пазя, Магник Теодор.
В. 285. Шкафарик Петро.
В. 294. Калушик Калістрат.
В. 324. Филипчук Анна, Хрумалик Марія, Лобурак Данило.
В. 336. Заремба Петро.
В. 392. Путра Микола.

## ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 56. Чупа Анна.
В. 69. Пліс Маґда, Пліс Йосиф.
В. 75. Куник Іван, Коваль Ева, Коваль Василь.
В. 94. Ґриб Михайло.
В. 98. Вівчарик Михайло.
В. 105. Косило Іван.
В. 112. Ядчишин Катерина.
В. 129. Мороз Василь.
В. 130. Бриґідир Стефан, Бриґідир Анна.
В. 133. Шатинський Теодор.
В. 143. Коцюбинський Василь, Коцюбинська Анастазія.
В. 161. Нагребецький Йосиф.
В. 162. Кузів Теодор.
В. 230. Левицький Андрій.
В. 245. Кучма Петро, Мина Дмитро, Мина Пелягія, Савран Василь.
В. 267. Хомик Никифор, Хомик Християна, Бобак Іван.
В. 286. Барна Іван.
В. 292. Заяць Лаврентій.
В. 349. Федина Дмитро, Жидовський Дмитро.
В. 353. Дмитрів Василь, Лех Адам.

## ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Яким Микола, Яким Олекса.
В. 5. Микуляк Юрій, Микуляк Ксеня.
В. 14. Гундяк Олекса, Гундяк Елеонора.
В. 15. Даців Антін.
В. 16. Мельник Олекса.
В. 21. Ґарбера Василь, Ґарбера Михайло, Ґарбера Петро.
В. 30. Смеричинський Іван.
В. 38. Нусь Микола, Мацичко Михайло.
В. 42. Силчак Лука.
В. 57. Федик Емма.
В. 59. Каблак Іван.
В. 61. Петрів Іван, Петрів Марія, Шрамовят Данько, Зелінський Іван.
В. 65. Прокопик Семен.
В. 72. Маткович Петро.
В. 78. Жуковський Іван.
В. 80. Пилипчук Михайло.
В. 91. Баран Григорій.
В. 92. Барилюк Казимир.
В. 94. Ґалаберда Михайло.
В. 95. Яремчук Василь.
В. 97. Мостова Текля.
В. 98. Павлишак Іван.
В. 100. Радочинський Микола.
В. 101. Суранович Михайло.
В. 113. Драбчук Пилип.
В. 121. Титул Яків.
В. 123. Торган Михайло.
В. 128. Ґаланка Петро.
В. 133. Олійник Стефан, Петрик Ів.
В. 135. Фенчишин Олена.
В. 136. Дубик Йосиф.
В. 142. Павлович Григорій.
В. 149. Гнатишин Микола.
В. 155. Мотиль Михайло, Мельник Марія.
В. 158. Велетник Кость, Кесар Олекса.
В. 167. Чорний Михайло.
В. 170. Кіцула Федор.
В. 172. Ґерич Анна.
В. 179. Владика Василь.
В. 182. Станчак Микола, Барна Максим.
В. 207. Оршуляк Петро.
В. 213. Пелех Михайло, Ошуст Іван.
В. 217. Чоловський Лука, Крайовський Йосиф, Онуфрик Андрій.
В. 218. Танчун Стефан.
В. 223. Попівчак Андрій.
В. 230. Мисливий Петро, Лазута Данило, Сабо Яків.
В. 237. Кучапський Петро.
В. 243. Луцків Іван.
В. 251. Форналь Марія.
В. 266. Терпляк Петро.
В. 268. Михалюк Гаврило, Ґромяк Петро, Ґромяк Михайло, Євчен Вас.
В. 276. Сокира Григорій, Ґаґанич Анна.
В. 288. Мисак Іван, Дзюбан Михайло.
В. 294. Шумей Теодор.
В. 304. Попелюк Андрій, Зеньо Андрій, Костецький Михайло, Грицай Дмитро.
В. 316. Войцеховський Василь, Гнатків Анна.
В. 318. Процанин Катерина.
В. 319. Пащенко Андрій.
В. 324. Данилюк Василь.
В. 332. Зайшлий Стефан, Зайшла Анна.
В. 336. Воробель Дмитро, Репужинський Микола, Левицький Михайло, Каплин Олекса, Литвак Ігнатій.
В. 338. Ґарґай Іван, Пішко Павло, Шовтис Трохим.
В. 341. Маркевич Дмитро.
В. 343. Сайґен Григорій.
В. 355. Шалко Іван.
В. 357. Кретів Юрій, Кретів Розалія.
В. 369. Мотто Микола.
В. 385. Кіт Микола, Гусак Микола, Гусак Мелянія, Вересюк Теодор, Вересюк Марія.

## ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Бриґідир Стефан, Бриґідир Анна.
В. 15. Вівчарик Михайло.
В. 31. о. Скроцький М. Ярослав, Скроцька З. Марія.
В. 38. Андрушко Стефан.
В. 42. Угляк Теодор, Угляк Катерина.
В. 69. Лазюк Микола.
В. 76. Хомик Никифор, Хомик Християна.
В. 121. Гояіят Леон.
В. 157. Косар Данило.
В. 159. Свачій Йосиф.
В. 161. Бобак Іван.
В. 168. Дмитрів Василь.
В. 201. Ґай Іван.
В. 212. Стефанишин Ева.
В. 213. Мина Дмитро, Мина Пеляґія.
В. 218. Білівят Федор.
В. 266. Ляхович Петро.
В. 276. Нагребецький Йосиф.
В. 283. Коваль Павло.
В. 316. Дрон Петро.
В. 332. Секерзицький Гаврило, Секерзицька Анна.
В. 338. Ядчишин Катерина.
В. 342. Іванцьо Михайло.
В. 380. Кузів Теодор.

## ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 1. Барна Теодор, Барна Емілія.
В. 14. Лаців Михайло.
В. 29. Бобак Іван, Коваль Марія.
В. 31. Майкович Розалія.
В. 62. Дубіль Анна.
В. 104. Федонко Сенько.
В. 112. Коваль Анастазія.
В. 133. Сурма Ілько.
В. 213. Гринів Катерина.
В. 229. Люлик Яків.
В. 233. Курик Ефімія.
В. 288. Балтай Юрій.

## ЗІСТАВЛЕННЄ:

| | |
|---|---|
| З початком місяця марта 1926 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів | 18.483 |
| В місяцю марті 1926 р. принято нових членів | 187 |
| В місяцю марті 1926 р. принято нанову | 58 |
| В місяцю марті 1926 р. принято з переступними листами | 32 |
| В місяцю марті 1926 р. принято з інших кляс обезпечення | 24 |
| Разом | 18.784 |
| В місяцю марті 1926 р. суспендовано | 108 |
| В місяцю марті 1926 р. відійшли з переступними листами | 30 |
| В місяцю марті 1926 р. відійшли до інших кляс обезпечення | 23 |
| В місяцю марті 1926 померли | 14 |
| Разом | 175 |
| З кінцем місяця марта 1926 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів | 18.609 |

## ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

**Звичайне обезпечення платне по смерти.**

| | | |
|---|---|---|
| В класі Д. | на $ 100 | 15 |
| В класі А. | на $ 250 | 389 |
| В класі А.А. | на $ 500 | 5.615 |
| В класі В. | на $ 750 | 889 |
| В класі С. | на $1000 | 11.424 |
| В класі В.В. | на $1500 | 205 |
| В класі С.С. | на $2000 | 47 |

**Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.**

| | | |
|---|---|---|
| В класі О- 500 | на $ 500 | 2 |
| В класі О-1000 | на $1000 | 1 |
| В класі О-1500 | на $1500 | 1 |
| В класі О-2000 | на $2000 | 1 |
| В класі О-2500 | на $2500 | — |
| В класі О-3000 | на $3000 | — |

**Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.**

| | | |
|---|---|---|
| В класі Р- 500 | на $ 500 | 5 |
| В класі Р-1000 | на $1000 | 3 |
| В класі Р-1500 | на $1500 | — |
| В класі Р-2000 | на $2000 | 1 |
| В класі Р-2500 | на $2500 | — |
| В класі Р-3000 | на $3000 | — |

**Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).**

| | | |
|---|---|---|
| В класі Е- 500 | на $ 500 | 6 |
| В класі Е-1000 | на $1000 | 4 |
| В класі Е-1500 | на $1500 | — |
| В класі Е-2000 | на $2000 | 1 |
| В класі Е-2500 | на $2500 | — |
| В класі Е-3000 | на $3000 | — |
| | Разом | 18.609 |

## МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ. НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Хомяк Евген, Олесневич Йосиф.
В. 2. Боднар Юрій, Боднар Павло, Воргач Ілько.
В. 3. Курдила Марія, Курдила Анастазія, Курдила Ева, Курдила Іван, Курдила Юлія.
В. 6. Палиця Стефан, Палиця Іван.
В. 7. Мазур Мирослав, Пухер Володимир.
В. 8. Ґаздун Іван, Іванчишин Павлина, Іванчишин Е. Йосиф.
В. 30. Дубик Анна.
В. 31. Козла Стефан, Томко Олена.
В. 43. Гурцик Іван.
В. 45. Ґаламаґа Мирослав, Ґаламаґа Люба.
В. 55. Чайковська Марія.
В. 57. Базар Ольга.
В. 67. Білінський Іван, Мартинюк Марія.
В. 70. Ґнира Іван, Маринець Іван.
В. 75. Куник Владислав, Зданкевич Михайло.
В. 82. Ільків Михайло, Ільків Юлія.
В. 87. Тарасик Іван.
В. 90. Амброс Василь, Амброс Михайло, Палко Іван, Палко Марія, Палко Михайло, Палко Богдан, Палко Ольга, Палко Катерина, Фриндак Ева.
В. 91. Файферевич Михайло.
В. 102. Форемна Стефанія, Мациляк Анна.
В. 105. Феснак Йосиф, Феснак Іван.
В. 114. Сенчук Юрій, Сенчук Анна.
В. 116. Беркета П. Іван, Дідун Рітта, Стадник Володимир, Стадник Іван, Стадник Петро.
В. 124. Карпін Григорій, Карпін Василь.
В. 132. Сорочак Стефан.
В. 143. Яцишин Анастазія, Яцишин Юрій, Свитак Іван, Свитак Володимир, Свитак Ольга.
В. 147. Андрухів Анна, Онишканич Олена, Барняк Василь.
В. 155. Андрусечко Михайло, Андрусечко Розалія, Андрусечко Іван, Барилецький Стефан, Білінська Катерина.
В. 160. Мис Теофіль.
В. 167. Мисків Анна, Мисків Ольга, Мисків Е. Мирослав.
В. 174. Савран Андрій.
В. 179. Пилипчук Марія, Пилипчук Роман, Пилипчук Іван.
В. 191. Джинджириста Марія, Шушко Михайло, Шушко Іван, Шушко Володимир.
В. 196. Заруба Анна, Заруба Стефанія.
В. 206. Гук Ярослав, Косюк Ярослав.
В. 213. Луців Мирослав.
В. 217. Кікта Теодор, Кікта Григорій, Качмій Марія, Качмій Петро, Плекан Параскевія, Плекан Анна, Плекан Іван, Плекан Данило, Плекан Василь.
В. 218. Гарасимів Марія, Гарасимів Павло, Гарасимів Василь, Гарасимів Олена, Сорока Анна, Земос Іван, Земос Михайло, Земос Ольга, Земос Данило.
В. 229. Бойко Олена, Бойко Юстина.
В. 232. Рак Олена.
В. 242. Бойчак Михайло, Криба Елисавета, Криба Тимко.
В. 245. Гасій Оксана, Мороско Ольга.
В. 247. Розак Кароліна, Розак Михайло, Розак Йоанна, Розак Андрій.
В. 252. Ролява Анна.
В. 259. Ґірняк Володимир.
В. 269. Бамбуровський Дмитро.
В. 270. Світніцька Анна.
В. 274. Кравець Параскевія, Кравець Іван, Сенедяк Теодор, Сенедяк Стефан.
В. 276. Білий Іван, Біла Марія, Біла Олена, Білий Теодор, Біла Анна, Кудрич Василь, Кудрич Анастазія, Кудрич Михайло.
В. 278. Морикін Михайло, Сенюк Анна.
В. 282. Кіндрат Михайло.
В. 288. Яртимик Андрій, Каплун Григорій, Малговський Ярослав.
В. 289. Задорожна Анна.
В. 300. Олексюк Катерина, Сміджен Стефан.
В. 328. Микитюк Михайло, Скорна Олена, Василишин Павло, Василишин Михайло.
В. 330. Салик Марія.
В. 331. Ключка Володимир, Ключка Марія.
В. 333. Савчак Стефанія, Савчак Петро.
В. 338. Ґаґатко Юрій, Ґаґатко Йосиф, Ґаґатко Ліза, Ґаґатко Едвард, Ґаґатко Іван, Ґаґатко Олена, Стецько Анна, Стецько Михайло, Стецько Олена, Стецько Зофія.
В. 339. Діорка Іван.
В. 352. Шуригайло Йосиф.
В. 364. Жолкевський Володимир, Жолкевський Тимко.
В. 365. Давид Григорій, Ярисимчук Василь, Ярисимчук Стефан.
В. 384. Ґоґіль Гнат, Ґоґіль Антін, Пастернак Василь, Задарко Іван, Задарко Стефан, Задарко Василь.
В. 385. Кошляк Анна, Пасічник Василина.

## НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 31. Скроцький Ярослав.
В. 44. Гуцалюк Іван, Гуцалюк Володимир.
В. 70. Козар Микола, Козар Володимир, Козар Йосиф, Козар Омелян.
В. 85. Калин Іван, Калин Василь, Калин Марія, Мадай Марія, Мадай Василь, Мадай Андрій.
В. 90. Ревацька Анна.
В. 160. Самборська Стефанія.
В. 206. Василюк Лев, Василюк Олекса, Василюк Володимир, Василюк Евгенія.
В. 237. Житняк Йосиф, Житняк Олена, Житняк Зофія, Житняк Антін.
В. 276. Вельгус Михайло, Вельгус Іван.
В. 328. Бобич Стефан, Музика Василь.

## ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ (КАРТАМИ):

В. 75. Коваль Томко, Коваль Емілія.
В. 120. Дробот Петро.
В. 130. Бриґідир Михайло, Бриґідир Юліян.
В. 143. Коцюбинський Мирослав, Коцюбинський Стефан, Коцюбинський Іван.
В. 245. Мина Ольга.
В. 276. Бобак Йосиф, Бобак Олеся, Бобак Марія, Бобак Юрій.
В. 352. Камінський Михайло, Камінський Василь, Камінська Зофія, Шуригайло Стефан, Шуригайло Володимир, Шуригайло Стефанія, Шуригайло Володимира.

## ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК:

В. 1. Ференц Антін, Льорчак Евгенія, Яким Михайло, Яким Володимир, Яким Юліян.
В. 7. Олекса Марія, Олекса Анна, Олекса Григорій, Олекса Олена, Тима Анна, Тима Петро, Тима Катерина, Чижовська Олена, Чижовський Олекса, Чижовський Стефан, Чижовська Розалія.
В. 14. Гундяк Стефан.
В. 15. Даців Константин.
В. 38. Андрашко Теодор.
В. 44. Худик Олена, Махиброда Варвара, Махиброда Марія, Махиброда Текля, Махиброда Анна.
В. 96. Суха Ольга, Суха Ірина.
В. 116. Стадник Володимир, Стадник Петро, Стадник Іван, Беркита П. Іван.
В. 135. Фенчишин Маргарета.
В. 165. Небор Стефан.
В. 179. Владика Стефан.
В. 182. Барна Анна, Барна Олена, Барна Марія, Барна Іван, Барна Михайло, Барна Петро.
В. 191. Шушко Іван, Шушко Михайло.
В. 233. Мартинець Юліян, Мартинець Володимир.
В. 243. Гавришків Іван, Гавришків Антоніна, Гавришків Юлія.
В. 251. Форналь Катерина, Форналь Анна.
В. 263. Заневич Ігнац, Заневич Анна, Заневич Юлія.
В. 290. Станькевич Йосиф.

## ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Бриґідир Михайло, Бриґідир Юліян.
В. 31. Скроцький Ярослав.
В. 42. Лещишин Іван, Лещишин Михайло, Угляк Розалія.
В. 76. Хомик Іван.
В. 161. Бобак Юлія, Бобак Юрій, Бобак Олена, Бобак Марія.
В. 213. Мина Ольга.
В. 218. Білівят Іван.

## ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 7. Рось Марія, Царик Олена.
В. 44. Олекса Марія.
В. 69. Василишин Марія.
В. 181. Познанський Евгеній.
В. 224. Яремко Анна.
В. 242. Криба Марія.

## ПОМЕРШІ ДІТИ:

В. 24. Бортикевич Іван.
В. 70. Бабяк Марія.
В. 90. Пухир Анна.
В. 137. Карп Михайло.

## ЗІСТАВЛЕННЄ:

| | |
|---|---|
| З початком місяця марта 1926 р. в У. Н. С. було дітий членів | 11.031 |
| В місяцю марті 1926 р. принято нових | 178 |
| В місяцю марті 1926 р. принято нанову | 27 |
| В місяцю марті 1926 р. принято з переступними листами | 20 |
| Разом | 11.256 |
| В місяцю марті 1926 р. суспендовано | 52 |
| В місяцю марті 1926 р. відійшли з переступними листами | 13 |
| В місяцю марті 1926 р. відійшли до повнолітних членів | 7 |
| В місяцю марті 1926 р. померли | 4 |
| Разом | 76 |
| З кінцем місяця марта 1926 р. в У. Н. Союзі було дітий членів | 11.180 |

## ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

| | |
|---|---|
| В класі 1-шій за 25 ц. місячної вкладки | 11.043 |
| В клясій 2-гій за 50 ц. місячної вкладки | 137 |
| Разом дітий | 11.180 |

## ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ:

| | |
|---|---|
| З початком місяця марта 1926 р. в У. Н. Союзі було: | |
| повнолітних членів | 18.483 |
| в марті прибуло | 126 |
| Разом | 18.609 |
| З початком місяця марта 1926 р. в У. Н. Союзі було: | |
| дітий членів | 11.031 |
| в марті прибуло | 149 |
| З кінцем місяця марта 1926 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених | 29.789 |

## УВАГА

**котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї тісно застосуватися.**

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць март 1926 року як суспендовані або виключені за неплаченнє місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (квітня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Если сего не зроблять до кінця місяця квітня 1926 р., то в маю 1926 року мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятте), наколи схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци марті 1926 р. взяли переступні листи, а еще досі не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци квітні 1926 р., бо на другий місяць то є в маю 1926 року стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

## ОПОВІЩЕННЄ:

Сим подається до загального відома членів У. Н. Союза, що Т-во ім. М. Грушівського, від. 219. в Нюарку, Н. Дж., котре минувшого місяця було суспендоване за неприсланне на час місячних вкладок членів, зістало сего місяця, по вирівнанню залеглостий, **принятє наново.** Для інформації інтересованих членів того відділу подається, що причиною суспендації, а зглядно невисланя вкладок до головної каси, був брак переведення формальности зміни адреси з приводу зміни відділового секретаря.

І. Каштанюк, гол. рек. секр.



**В. Будзиновський,**
**свобідно за Ґерстенером.**

# РАДНИК ЖЕНИТЬСЯ.

(5)

Другий лікар в місточку мав меншу практику, отже такий гіпохондрик був для него дійсно коровою. Лише тим був лікареви невигідний, що його не легко було збути будь якою блягою, бо той пацієнт контролював лікарів, розчитуючися в медичних книжках. Всеж таки повелося йому збити діягнозу тріхінози, та біль звалити на передавнене запалення мушкулів, котре легко вилічити спеціяльною мастиною. Макогонський став маститися „рентґенізованою" вазеліною і біль вступився.

Одного разу Макогонський прибіг зі суду сильно стривожений, і хап за підручник психіятрії. При розправі забув номер якогось параграфу, так що при своїм звичаю мусів заглянути до кодексу. Значить, ствердив у себе початок занику памяти. Прийшовши задиханий до хати, став у книжці про божевілля шукати хороби, котра зачинається втратою памяти. Знайшов недугу про параліз прогресіва (нестримний параліж). Вичитав, що до проявів сеї недуги належить також занедбування своїх обовязків. Вичитавши се, гадав собі, що саме нині не мав охоти йти до бюра і вчера не попрочитував актів справи, яку нині мав судити. Найгірше, гадав, було се, що це не вислав своєї пайки на український виборчий фонд. В книжці стояло чорне на білім, що се невиличима недуга. Згадані прояви і недомагання будуть щораз гірші, прийде ідіотизм і смерть. Пригадав собі, що колись його любка назвала його ідіотом за його поезії. Отже погадав, що зарід недуги вже тоді був у него, але розцвитає що лиш тепер.

— Погано! — подумав. На добавок тут нема кого порадитися. Один лікар гробіян, вже запирає двері перед моїм носом. Другий... я до сего другого не маю довіря. Хиба знов покличу зі Львова мого приятеля...

Зателеграфував до одного з найліпших львівських лікарів. До того, до котрого, ще будучи студентом, заїхав був в тунецьку балеву ніч:

„Приїдь зараз параліз прогресіва або щось ще гіршого Макогонський".

На другий день приїхав приятель з якоюсь коробкою під пахою. Радник довго розказував, бо вичисляв усі прояви всіх своїх недуг, які провінціональні шарлятани позаперечували. Найбільше сердився на того невеличного шарлятана, котрий в него вмовляє гіпохондрію, кажучи, що всі ті недуги є тільки плодом фантазії. Львівський лікар, котрий знав, що Макогонський гіпохондрик, терпеливо вислухав радника, та довго озирав його, обстукував, обслухував. Відчинив коробку, виймив якусь руру і уставив шторцом на столі. То був мікроскоп. Дзьобнув радника голкою в палець, так що аж виступила капля крови. Тою кровю помастив маленьке шкло, накрив другим і всунув під мікроскоп. Призирався довго. Нарешті відступив від мікроскопу, сів на канапі і сказав, журливо похитуючи головою.

— Я так думав. Погано!

— Щож ти знайшов? Що? — радник спитав стривожений.

— Твоя хороба в крови, в тебе раз коло разу прояви ріжних недуг. Ти маєш занаження крови.

— Боже мій! То я небіщик?

— До того ще далеко.

— Але я вичитав, що стрептококи чи стафільококи, та інші коки в крови, то безперечна смерть. У мене прийде скоро, бо вже вдарило на мозок. Я призабув нумер параграфу...

— В твоїй крови нема ніяких косків — лікар перебив. Є отруя.

— Я ніякої отруї не пив... І не скалічився так, щоби щось дісталося до крови.

— Ту токсину (отрую) фабрикує твій власний організм. То автоінтоксікація (самоотроення). Лябораторія (фабрика) токсини одна, та дві сили, котрі ту токсину виробляють і вводять в кров. Тою лябораторією і причиною всіх твоїх недуг є твоє феноменальне здоровля... Бо ти здоровий, як той буйвол. Тими силами...

— Здоровля причиною недуги! — радник перебив здивований. — Сеж парадокс, себто нісенітниця.

— Не нісенітниця. Бо хто має здоровля буйвола, той не сміє жити неподвижно: без сонця, так як ти живеш. Ти з хати до суду і зі суду до хати. Як біжиш до суду, чи до хати, то тим боком улиці, на котрім немає сонця. Найгірше се, що ти целебс. Неподвижність і целібат є тими силами, котрі з твого здоровля фабрикують отрую. У тебе початок недуги гіперсперматоідіонфлюідотоксінопрогреспаралізіс.

— Як, як?!

— Лікар повторив ту, як солітер довгу назву хороби, троха інакше, бо вже не тямив, що раз сказав був, але радник не помітив ріжниці.

— Ти жартуєш. Я про таку хоробу не чув.

Лікар знав, що приятель розчитується в медичній літературі. Отже далі брав його підступом.

**(Дальше буде).**